

Tilaajan näkökohtia onnistuneeseen puhtaudenhallintaan

Anna Kokkonen
Pohjois-Savon hyvinvointialue

Tunnista hankkeen erityispiirteet

- Peruskorjaus-, sisäilmakorjaus- vai uudisrakennuskohde?
Puhtaudenhallinnan laadun varmistamiseksi tilaajan on sitouduttava siihen, että hanke saa riittävästi ohjausta ja valvontaa puhtaudenhallinnan osalta.
- Mitä osaamista puhtaudenhallintakoordinaattorilla tulee olla hankkeen erityispiirteet huomioiden? Hoitaako tilaajaorganisaatio itsenäisesti puhtaudenhallinnan laadunvarmistuksen vai hankitaanko ulkopuolinen puhtaudenhallintakoordinaattori?
 - Peruskorjaus- ja sisäilmakorjauskohteissa eduksi voi olla esim. haitta-aineosaaminen
 - Osaamisen osoitus referenssien avulla, referenssit toteutettavan hankkeen mukaisesti
 - Resurssien ja osaamisen riittävyden arviointi
- Puhtaudenhallinta nojaa hyvin onnistuneeseen pölyntorjuntaan, minkä vuoksi puhtaudenhallintakoordinaattorilla tulee olla vahva osaaminen pölyntorjuntaan hankkeessa kuin hankkeessa

Oppaan tehtäväluettelot tukena

- Varmista mahdollisuus saada vertailukelpoiset tarjoukset – tehtäväluettelot avuksi
- Tehtävät tarkennettava **aina** hankekohtaisesti
- Suunnitteluvaiheessa puhtaudenhallintakoordinaattorin tehtävän ytimessä yhteistyö esim. työturvallisuus- ja tervetalokoordinaattorin sekä ilmanvaihto- ja rakennesuunnittelijan kanssa
- Puhtaudenhallinta-asiakirjassa tulee esittää kaikki tilaajan asettamat puhtaudenhallinnan vaatimukset, joihin viitataan muissa suunnitelmissa ja urakka-asiakirjoissa.

Suunnitteluvaiheen tehtävät

- Osallistuu hankkeen suunnitteluvaiheessa tilaajan määrittelemiin suunnittelukokouksiin
- Varmistaa, että suunnitteluryhmä ymmärtää puhtaudenhallinnan tarkoituksen ja merkityksen
- Tarkastaa suunnitelmat ja urakka-asiakirjat puhtaudenhallinnan näkökulmasta ja varmistaa, ettei niissä ole ristiriitaisia vaatimuksia – huomioitava myös lainsäädäntö puhtausluokan P1 lisäksi yhteistyössä hankkeen työturvallisuuskoordinaattorin kanssa
- Laatii tarjouspyyntöasiakirjoihin puhtaudenhallinta-asiakirjan
- Vastaa omaan tehtäväkuvaansa liittyvien asioiden tallentamisesta projektipankkiin tai mahdolliseen ympäristöjärjestelmän työkaluun

Puhtaudenhallinnan säännöllinen valvonta

- Valvonnan taajuuden määrittely hankkeen erityispiirteiden mukaan
 - Esim. haastavissa kohteissa vähintään joka toinen viikko
- Valvonnassa korostuu pölynhallinnan merkitys työmaalla
 - Osastoinnit ja painesuhteet, kohdepoistojen käyttö, olosuhteiden hallinta, siivous...
- Rajapintojen puhtauden seuranta korjauskohteissa
- Ilmanvaihdon asennusolosuhteiden todentaminen ennen asennustöiden aloitusta: huomioi työnjaon määrittely
- Dokumentointi
- "Onnistumisilla ohjattu"

Rakennusvaiheen tehtävät

- Toimittaa jokaiseen työmaakokoukseen projektivaihe ilmoituksen sekä osallistuu hankkeen aikana tilaajan määrittelemällä taajuudella työmaakokouksiin
- Tarkastaa ja kommentoi päätoteuttajan laatiman puhtaudenhallintasuunnitelman sekä yleisaikataulun sekä valvoo ja ohjaa puhtaudenhallinnan käytännön toteutusta
- Sopii puhtaudenhallinnan aloituskokouksen purkutöiden ja/tai sisävalmistusvaiheen alussa
- Osallistuu puhtaudenhallinnan kannalta kriittisten työvaiheiden katselmuksiin ja aloituskokouksiin tilaajan määrittelemät kerrat
- Valvoo ja ohjaa työmaan puhtaudenhallintaa rakentamisen aikana tilaajan määrittelemällä taajuudella
- Tarkastaa Ilmanvaihdon asennusalueet ennen asennusten aloitusta tilaajan määrittelemällä taajuudella
- Konsultoi ja ohjaa työmaata puhtaudenhallinnan mahdollisten ongelmatilanteiden osalta
- Seuraa hankkeen tilannetta mm. muiden valvojien työmaakierrosten muistioiden kautta
- Todentaa kiinteiden alakattojen, kotelointien ja sähkökourujen puhtauden P1-mallikatselmuksin tilaajan määrittelemällä kertaaisuudella ja laajuudella
- Pitää työmaan puhtaudenhallinnan koulutuksen työmaalla työskenteleville tilaajan määrittelemien koulutuskertojen mukaisesti

Olosuhteiden merkitys onnistuneeseen puhtaudenhallintaan

- Toimintakoepuhtauden arvioinnissa tarkastettava ovatko toimintakoevaiheen olosuhteet kunnossa
 - Ovatko tilat riittävän valmiit?
 - Keskenäiset työt ja riski puhtauden menetykselle
- Luovutuspuhtauden arvioinnissa puutteiden laatu sekä mahdolliset keskenäiset työt vaikuttavat suuresti päätökseen siitä, voidaanko tilat ottaa puhtauden osalta vastaan.

Ennen vastaanottoa

- Työmaan puhtaudenhallinnan koulutus luovutusvaiheen vaatimuksista ja toimintatavoista työmaalla työskenteleville
- Työmaan luovutusvaiheen aikataulun tarkastaminen puhtaudenhallinnan näkökulmasta
- P1-mallihuonekatselmukset loppusiivouksen 1. ja 2. vaiheen osalta (ilmoitetaan arvioitava pinta-ala)
- Ilmanvaihtojärjestelmän sisäpuolisen puhtauden arviointi tämän ohjeen tai tilaajan ohjeistuksen mukaisesti
- Tilojen toimintakoepuhtauden ja -olosuhteiden arviointi Sisäilmastoluokitus 2018 -asiakirjan ja tämän ohjeen mukaisesti
- Tilojen luovutuspuhtauden ja olosuhteiden arviointi Sisäilmastoluokitus 2018 -asiakirjan ja tämän ohjeen mukaisesti
- Puhtaudenhallinnan koontiraportin tuottaminen koko hankkeen ajalta
- Uusintatarkastukseen varattava aika xx tuntia

Tilaaajalta raamit puhtaudenhallinnalle

"Tilaaajan on erittäin tärkeää tiedostaa, että puhtaudenhallinnan vaatimukset tulee esittää urakka-asiakirjoissa. **Opas toimii osaltaan ohjeena puhtaudenhallinta-asiakirjan laatimisessa, mutta ei sovellu kyseiseksi asiakirjaksi.**"